

DECIZIE

04 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Oleg Sternioală

Judecătorii

Valeriu Doagă, Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către lichidatorul Societății cu răspundere limitată „Adventa Initiative Lowe”, în procedura simplificată a falimentului, Ruslan Vasiliev,

în cauza civilă la cererea introductivă a Societății cu răspundere limitată „Adventa Initiative Lowe” cu privire la intentarea procesului de insolvență față de sine,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2017, prin care a fost respinsă cererea lichidatorului Societății cu răspundere limitată „Adventa Initiative Lowe”, în procedura simplificată a falimentului, Ruslan Vasiliev cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului,

c o n s t a t ă :

SRL „Adventa Initiative Lowe” a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență față de sine.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2014 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de către SRL „Adventa Initiative Lowe” și în vederea asigurării judecării prompte a pricinii și pentru a preveni modificarea stării în care se aflau bunurile debitorului în perioada de până la intentarea procesului de insolvență, au fost aplicate măsuri de asigurare, fiind numită în funcția de administrator provizoriu al SRL „Adventa Initiative Lowe”, ÎI „Vasiliev Ruslan”.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2015 a fost admisă cererea introductivă, a fost constatată insolvențarea și a fost intentată procedura simplificată a falimentului, cu dizolvarea SRL „Adventa Initiative Lowe”, fiind desemnat în funcția de lichidator Ruslan Vasiliev.

La 19 decembrie 2016, lichidatorul SRL „Adventa Initiative Lowe”, în procedura simplificată a falimentului, Ruslan Vasiliev a depus cerere cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului.

În motivarea cererii a indicat că, quantumul creanțelor creditorilor SRL „Adventa Initiative Lowe” înaintate și validate constituie suma de 1212168, 67 lei.

A menționat că, conform informațiilor parvenite de la organele competente, debitorul nu dispune de bunuri imobile, mobile sau mijloace financiare, din contul cărora ar putea fi stinse creanțele creditorilor.

A susținut că, datoria față de creditori s-a format în urma unui management ineficient al administratorului Timur Efremov și al contabilului-șef Olga Gradovscaia, activității economico-financiare a agentului economic din cauza neasigurării integrității documentelor contabile în conformitate cu cerințele legislației.

A afirmat că, contrar prevederilor Codului fiscal și Legii contabilității, nu a fost asigurată păstrarea și prezentarea documentelor primare și de evidență, iar lipsa documentelor contabile pentru perioada anilor 2010-2014 se datorează culpei administratorului Timur Efremov și contabilului-șef Olga Gradovscaia.

A relevat că, acest fapt a fost constatat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău în actul de control fiscal nr. 5-670744 din 23 ianuarie 2015.

Consideră că, în temeiul art. 248 alin. (1) lit. e) și f) din Legea insolvenței, administratorul SRL „Adventa Initiative Lowe”, Timur Efremov este pasibil să suporte datoriile debitorului acumulate până la 01 ianuarie 2014.

A invocat că, datorită încălcării de către administrator a obligației de monitorizare a stării economico-financiare a întreprinderii, debitorul a ajuns în incapacitate de plată.

A declarat că, administratorul Petru Popa a fost investit în funcție la data de 08 ianuarie 2014 și, la fel, este pasibil să suporte datoriile debitorului acumulate după 01 ianuarie 2014.

A menționat că, administratorul Petru Popa nu a efectuat inventarierea bunurilor, documentelor financiare și a dat dispoziții să continue activitatea debitorului, acumulând datorii, care erau posibil de evitat în prezența unui management precaut.

A susținut că, administratorul Petru Popa era obligat să depună imediat, dar nu mai târziu decât la expirarea unei luni, cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență.

Solicită tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului și, anume, a administratorilor Timur Efremov, Petru Popa și a contabilului Oleg Gradovscaia și obligarea acestora la plata datoriilor debitorului SRL „Adventa Initiative Lowe” în sumă de 745309, 21 de lei.

La 17 mai 2017, lichidatorul SRL „Adventa Inițiative Lowe”, în procedura simplificată a falimentului, Ruslan Vasiliev a depus cerere de majorare a pretențiilor, prin care a solicitat admiterea sumei de 126824,05 lei, creanța Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău validată în rangul VI și obligarea lui Timur Efremov, lui Petru Popa și Olgăi Gradovscaia la plata datoriilor debitorului SRL „Adventa Initiative Lowe” în sumă de 872133,26 de lei.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2017 a fost respinsă cererea lichidatorului SRL „Adventa Initiative Lowe”, în procedura simplificată a falimentului, Ruslan Vasiliev cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului ca neîntemeiată.

La 20 decembrie 2017 și 26 decembrie 2017, în termenul prevăzut de lege, lichidatorul SRL „Adventa Initiative Lowe”, în procedura simplificată a falimentului, Ruslan Vasiliev a declarat recurs împotriva hotărârii instanței de

insolvabilitate, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii instanței de insolvabilitate și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolvabilitate.

În motivarea recursului indică faptul că, nu este de acord cu hotărârea instanței de insolvabilitate, invocând aceleași circumstanțe de drept și de fapt ca și în cererea de chemare în judecată.

La 13 martie 2018, lichidatorul SRL „Adventa Initiative Lowe”, în procedura simplificată a falimentului, Ruslan Vasiliev a declarat recurs suplimentar, invocând că, în speță sunt întrunite cumulativ condițiile tragerii la răspundere subsidiară patrimonială a membrilor organului de conducere a debitorului, Timur Efremov, Petru Popa și Olga Gradovscaia, întrucât aceștia au comis fapte ilicite dintre cele enumerate de lege.

Menționează că, la materialele dosarului este anexat tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului, validate de instanța de insolvabilitate, astfel că, la data adresării în instanța de insolvabilitate cu prezenta acțiune, pasivul (datoriile) debitorului constituie suma totală de 1212168,67 de lei, format din creanțele validate și neexecutate față de creditori din lipsa masei debitoare.

Consideră că, instanța de insolvabilitate eronat a remarcat faptul că, răspunderea nu devine automat operantă în toate cazurile în care pasivul nu poate fi acoperit, ci doar atunci când se demonstrează că, prin acțiunile culpabile și intenționate ale membrilor organelor de conducere, a fost cauzată starea de insolvabilitate a debitorului, astfel, prejudiciind creditorii validați în cadrul procesului de faliment, instituțiile statului.

Susține că, instanța de insolvabilitate a relevat că, din conținutul actului de control nr. 5-670744 din 23 ianuarie 2015 se deduce că, organul fiscal a constatat faptul că, unele cheltuieli ale întreprinderii nu au fost confirmate prin documente în original, precum și că, culpa administratorului Timur Efremov și a contabilului Olga Gradovscaia pentru lipsa sau neasigurarea integrității documentelor contabile nu a fost demonstrată și din acest considerent, nu poate reține argumentul lichidatorului precum că, culpa acestora a fost constatată de către organul fiscal. Or, actul de control enunțat nu conține astfel de constatări.

Afirmă că, instanța de insolvabilitate nu a remarcat că, din lipsa actelor în original a fost majorată creanța față de Serviciul Fiscal de Stat.

Relevă că, datoriile față de creditori s-au format în urma unui management ineficient din partea administratorilor, precum și nerespectării obligației de monitorizare a stării economico-financiare a întreprinderii.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii instanței de insolvabilitate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la 19 decembrie 2016, lichidatorul SRL „Adventa Inițiativa Lowe”, în procedura simplificată a falimentului, Ruslan Vasiliev a depus o cerere, prin care a solicitat tragerea la

răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului și, anume, a administratorilor Timur Efremov, Petru Popa și a contabilului Oleg Gradovscaia și obligarea acestora la plata datoriilor debitorului SRL „Adventa Initiative Lowe” în sumă de 745309, 21 de lei.

Ulterior, la 17 mai 2017, lichidatorul SRL „Adventa Inițiative Lowe”, în procedura simplificată a falimentului, Ruslan Vasiliev a depus cerere de majorare a pretențiilor, prin care a solicitat admiterea sumei de 126824,05 lei, creanța Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău validată în rangul VI și obligarea lui Timur Efremov, lui Petru Popa și Olgăi Gradovscaia la plata datoriilor debitorului SRL „Adventa Initiative Lowe” în sumă de 872133,26 de lei.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2017 a fost respinsă cererea lichidatorului SRL „Adventa Initiative Lowe”, în procedura simplificată a falimentului, Ruslan Vasiliev cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului ca neîntemeiată.

Analizând materialele cauzei în raport cu criticile formulate în recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, hotărârea recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și este bazată pe aprecierea corectă și completă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei, motiv pentru care este considerată legală și întemeiată.

În susținerea opiniei enunțate, se reține că, conform art. 247 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

Conform art. 248 alin. (1) din Legea enunțată, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului, instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența prin una dintre următoarele acțiuni:

- a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;
- b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;
- c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului;
- d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate;
- e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire;
- f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;
- g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori;
- h) nedeținerea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art. 14;

i) comiterea altor acțiuni, care au adus daune proprietății debitorului.

Din analiza dispozițiilor citate se evidențiază că, legiuitorul a stabilit indubitabil situațiile în care membrii organelor de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană care au contribuit la apariția stării de insolvență a debitorului, pot fi trași la răspundere subsidiară de către instanța de insolvență

Astfel, membrii organelor de conducere nu răspund pentru o simplă incapacitate managerială, ci pentru săvârșirea unor fapte cu caracter ilicit, urmărind, de regulă, deturnarea activității de la realizarea scopului pentru care a fost constituită societatea debitoare și satisfacerea unui interes personal sau al unui terț, calificarea acestei forme de răspundere având un caracter delictual în toate situațiile.

La caz, lichidatorul SRL „Adventa Initiative Lowe”, în procedura falimentului simplificat, Ruslan Vasiliev a invocat drept temei pentru tragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale debitorului art. 248 alin. (1) lit. e) și f) din Legea insolvenței.

Din materialele dosarului rezultă că, lichidatorul SRL „Adventa Initiative Lowe”, în procedura falimentului simplificat, Ruslan Vasiliev, invocând temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea enunțată, a menționat că, administratorul Timur Efremov și contabilul Olga Gradovscaia nu au asigurat păstrarea și prezentarea documentelor primare și de evidență, făcând trimitere la actul de control nr. 5-670744 din 23 ianuarie 2015, întocmit de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău.

Conform actului de control enunțat, organul fiscal a constatat faptul că, unele cheltuieli ale întreprinderii nu au fost confirmate prin documente în original, însă culpa administratorului Timur Efremov și a contabilului Olga Gradovscaia pentru lipsa sau neasigurarea integrității documentelor contabile nu a fost demonstrată.

În această ordine de idei, se constată că, lichidatorul SRL „Adventa Initiative Lowe”, în procedura falimentului simplificat, Ruslan Vasiliev nu a demonstrat, prin probe pertinente, culpa administratorului și a contabilului pentru neasigurarea păstrării și prezentării documentelor primare și de evidență.

La fel, nu a fost demonstrată legătura causală dintre lipsa actelor contabile și incapacitatea de plată a debitorului. Or, lichidatorul a omis să explice în ce mod neprezentarea documentelor în original, la momentul efectuării controlului, a provocat insolvența debitorului.

Actele cauzei denotă faptul că, decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău nr. 245/2/9 din 19 februarie 2015 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de către SRL „Adventa Initiative Lowe”, emisă în baza actului de control enunțat, prelungit pe actul de control nr. 3-529957 din 23 ianuarie 2015, nu a fost contestată de către lichidator.

De asemenea, actele cauzei denotă faptul că, odată cu intentarea procedurii simplificate a falimentului față de SRL „Adventa Initiative Lowe”, dreptul de administrare al debitorului a fost ridicat, organele de conducere fiind înlăturate de la gestiune.

În atare circumstanțe, se reține că, lichidatorul SRL „Adventa Initiative Lowe”, în procedura falimentului simplificat, Ruslan Vasiliev era unica persoană împuternicită să conteste decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău nr. 245/2/9 din 19 februarie 2015.

Mai mult ca atât, conform ordonanței procurorului în Procuratura Rîșcani, mun. Chișinău, Valentina Ciobanu din 19 decembrie 2016 privind clasarea procesului penal, pornit conform semnelor constitutive ale componenței de

infrațiune prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) din Codul penal, organul de urmărire penală a constatat lipsa în acțiunile lui Timur Efremov și ale Olgăi Gradovscaia a componentei de infrațiune, nefiind acumulate careva probe pertinente, concludente și utile, care ar servi la constatarea vinovăției acestora.

În ce privește temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. f) din Legea insolvenței, lichidatorul SRL „Adventa Initiative Lowe”, în procedura falimentului simplificat, Ruslan Vasiliev a invocat formarea datoriilor în urma unui management ineficient din partea administratorilor, precum și nerespectarea obligației de monitorizare a stării economico-financiare a întreprinderii, însă a omis să individualizeze faptele, care le sunt imputate.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că, în cererea cu privire la tragerea la răspundere subsidiară nu sunt specificate faptele imputate administratorilor Petru Popa și Timur Efremov, care s-ar încadra în temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit.f) din Legea enunțată, circumstanțele în care aceste fapte s-au produs, probele care adevăresc vinovăția administratorilor, lichidatorul limitându-se la indicarea unor argumente cu caracter general, fără a explica concret prin care acțiuni s-au materializat faptele, pe care le impută administratorilor.

De asemenea, lichidatorul SRL „Adventa Initiative Lowe”, în procedura falimentului simplificat, Ruslan Vasiliev nu a specificat care anume tranzacții și operațiuni ale administratorilor au prejudiciat patrimoniul întreprinderii și au dus la incapacitatea de plată, nu a explicat când, în ce mod și în legătură cu ce administratorii, în loc să înceteze activitatea, au dispus continuarea activității debitorului, care ducea în mod vădit la incapacitate de plată.

În asemenea circumstanțe, instanța de insolvență corect a concluzionat că, lichidatorul nu a prezentat probe pertinente și veridice, care ar confirma că, administratorii Petru Popa și Timur Efremov se fac culpabili de starea de insolvență a întreprinderii, pe care au gestionat-o.

Prin urmare, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de insolvență temeinic și legal a respins cererea lichidatorului SRL „Adventa Initiative Lowe”, în procedura simplificată a falimentului, Ruslan Vasiliev cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului ca neîntemeiată, iar recurentul nu a invocat nici un argument, ce ar răsturna concluzia instanței de insolvență.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, hotărârea instanței de insolvență este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărârea instanței de insolvență.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către lichidatorul Societății cu răspundere limitată „Adventa Initiative Lowe”, în procedura simplificată a falimentului, Ruslan Vasiliev.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2017 în cauza civilă la cererea introductivă a Societății cu răspundere limitată „Adventa Initiative Lowe” cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de sine.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală

Valeriu Doagă

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Mariana Pitic